

กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

ถาวร พลิตี¹

¹สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดขอนแก่น

*hunluck@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาสภาพปัญหาและกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน 2. ศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน 3. ผลใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน โดยมีประชากร คือ ศึกษานิเทศก์ ครูอาสาสมัคร กศน.ตำบล บุคลากรสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดขอนแก่น จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น แบบประเมินการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย คือ ร้อยละ ร้อยละความก้าวหน้า ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน คือ ด้านการจัดหาสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชน ด้านการพัฒนาผู้ดัดแปลงชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ ด้านการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อส่งเสริมการอ่าน ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้ นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชนซึ่งมีสภาพปัญหาที่ได้มาพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า มี 7 กลยุทธ์ดังนี้ 1) กลยุทธ์ขอนแก่นนครแห่งการอ่าน เพิ่มพูนความรู้สู่ยุคดิจิทัล 2) กลยุทธ์ระดมสรรพกำลังทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3) กลยุทธ์สร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อที่เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่าน 4) กลยุทธ์พัฒนาระบบบริหารจัดการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ 5) กลยุทธ์ที่พัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อสร้างขอนแก่นเมืองแห่งการอ่าน 6) กลยุทธ์พัฒนากลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยให้มีนิสัยรักการอ่านด้วยนวัตกรรมชุมชนส่งเสริมการอ่าน 7) กลยุทธ์พัฒนาเทคโนโลยีของชุมชนส่งเสริมการอ่าน และผลการพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้ นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น พบว่าหลังใช้ กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม และมีร้อยละที่เพิ่มขึ้น เท่ากับ 30.00

คำสำคัญ: กลยุทธ์การขับเคลื่อน การพัฒนาคุณภาพการอ่าน นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน

The strategies of reading development based on community innovation of the Office of Non-Formal Education and Informal Education, Khon Kaen Province

Thaworn Phlidi¹

¹ Office for the Promotion of Non-formal Education and Informal Education Khon Kaen

*hunluck@hotmail.com

Abstract

The objectives of this research were: 1. to study the problems and strategies for driving quality development using community innovations; 2. to study the strategies for driving quality development using community innovations; 3. The results of using strategies to develop reading quality by using community-based innovation, with the population being civil servants, volunteer teachers, sub-district non-formal teachers, and personnel under the office. Non-Formal Education, Khon Kaen, 269 people. The tools used in the research were the strategy manual for driving the development of reading quality by using community-based innovation. Office of the Promotion of Non-formal Education and Informal Education, Khon Kaen Province Assessment Form for the use of strategies to drive reading quality development using community innovation as a base. Office of the Promotion of Non-formal Education and Informal Education, Khon Kaen Province. Data were analyzed using descriptive statistics: percentage, percentage progress, mean, and standard deviation. The results showed that The current state of the promotion of reading promotion activities using community innovations is the aspect of providing media and developing learning resources to organize reading promotion activities of the community. in the development of community innovations to be used in organizing activities to promote the development of personnel involved in the use of community innovations for reading promotion activities; supervision, monitoring and evaluation of the use of community innovations for reading promotion activities. And promoting the participation of network partners in organizing reading promotion activities of the community, which brought the problems that have been developed to develop strategies to drive the development of reading quality. The research results showed that there were 7 strategies as follows: 1) Khon Kaen City of Reading Strategy Increase knowledge in the digital age 2) Strategy to mobilize all sectors to drive reading promotion activities 3) Strategy to create an environment and media conducive to promoting reading. 4) Strategy to develop quality reading promotion activity management system. 5) Strategy to develop community innovation to create Khon Kaen City of Reading. 6) Strategy to develop target groups of all ages to have love habits. 7) Strategies for digital technology development towards community innovation promoting reading and the results of developing a strategy to drive quality development of reading using community innovation as a basis. Office of the Promotion of Non-formal

Education and Informal Education, Khon Kaen Province, found that after using the strategy to drive the development of reading quality using community innovation as a basis. in excellent level and has an increasing percentage equal to 30.00

Keywords: Propulsion strategy Development reading quality Community-based innovation

บทนำ

ผลการสำรวจพฤติกรรมการอ่านของคนไทยของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า คนไทยมีแนวโน้มการอ่านเพิ่มขึ้น และมีระยะเวลาในการอ่านเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามประเทศไทยให้ความสำคัญกับการอ่านค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับประเทศในอาเซียน และมีการพัฒนาทักษะการอ่านออกเขียนได้ของประชากรเป็นอันดับที่ 50 จากการเปรียบเทียบกับอันดับ 6 ประเทศ ดังนั้นประเทศไทยมีความจำเป็นที่ต้องเร่งรัดพัฒนาทางการศึกษาโดยเฉพาะการพัฒนาทักษะทางภาษาและการอ่านเพื่อสร้างการเรียนรู้ของคนไทยอย่างเร่งด่วนสอดคล้องกับผลการศึกษาขององค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ หรือยูเนสโก(UNESCO) ที่ชี้แนะว่าประเทศต่างๆในภูมิภาคอาเซียนควรเร่งปรับปรุงความสามารถในด้านการเข้าถึงการศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระบบโรงเรียนที่อาจเป็นอุปสรรคในการเรียนรู้สำหรับผู้ด้อยโอกาสยากจนหรือไร้สัญชาติ ดังนั้นการพัฒนาประเทศไทยระยะต่อไปรัฐบาลต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการสร้างวัฒนธรรมการอ่านของคนไทยอย่างเหมาะสมและเอื้อต่อการปรับเปลี่ยนวิถีกรรมการอ่านของคนไทยให้สามารถใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเองชุมชนสังคมและประเทศรวมทั้งการปรับปรุงสภาพแวดล้อมของชุมชนและสังคมที่เอื้อต่อการอ่านโดยส่งเสริมให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นวัฒนธรรมการอ่านของคนไทยและสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ [1]

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีบทบาทภารกิจในการบริหารและจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาและมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษาชาติ แผนพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษาและภาคีเครือข่ายพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและภาคีเครือข่าย ส่งเสริม สนับสนุน ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ งานนโยบายพิเศษของรัฐบาลและส่งเสริมสร้างความมั่นคงของชาติ และส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาและภาคีเครือข่าย โดยในปีงบประมาณ พุทธศักราช 2563 - 2564 สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น ได้กำหนดให้ปี 2563-2564 เป็นปีแห่งการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยได้กำหนดกรอบแนวทางการยกระดับคุณภาพการศึกษาในเรื่องการส่งเสริมการอ่านและยกระดับอัตราการอ่านให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม [2]

จากเหตุผลและความจำเป็นที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น มีบทบาทหน้าที่โดยตรงในการส่งเสริมสนับสนุนและจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ให้กับผู้เรียน ผู้รับบริการ สังคมและชุมชน จึงตระหนักและเห็นความสำคัญในเรื่องการส่งเสริมการอ่าน โดยการพัฒนากลยุทธ์ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในสำนักงาน กศน. จังหวัดขอนแก่นขึ้น โดยการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียร่วมกันวางแผนและกำหนดกลยุทธ์ส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้กับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ทำหน้าที่จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น อาสาสมัคร กศน.

อาสาสมัครส่งเสริมการอ่าน ให้มีความรู้ความเข้าใจและมีทักษะในด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน มีนวัตกรรมส่งเสริมการอ่านที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่น คลอบคลุมในทุกพื้นที่ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษา หน่วยงาน สถานศึกษามีกลยุทธ์ในการดำเนินการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านสู่การปฏิบัติที่เห็นผลเป็นรูปธรรม เพื่อให้นักศึกษา ประชาชนในจังหวัดขอนแก่นมีนิสัยรักการอ่านและการเรียนรู้ มีอัตราการอ่านเพิ่มมากขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้จากการอ่านไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างมีคุณภาพ อยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น
3. เพื่อศึกษาผลใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

การดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น เป็นรูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) โดยผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

ขั้นตอนที่ 3 ผลการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.1 ประชากรในการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น ได้แก่ บุคลากรของสำนักงาน กศน.จังหวัดขอนแก่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ประจำปี พ.ศ.2563 ทั้ง 16 อำเภอ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ ข้าราชการครู ครูอาสาฯ ครู กศน.ตำบล บุคลากรสังกัดสำนักงาน กศน.จังหวัดขอนแก่น รวมทั้งสิ้น 857คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาผลการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น บุคลากรของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ Krejcie[3] & Morgan และใช้การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ Stratified random sampling จำนวน 269 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น แบ่งเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่ ระดับการศึกษาตำแหน่ง และสังกัดสถานศึกษาเป็นแบบตรวจสอบรายการ(Check List)

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ของกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น จำนวน 6 กระบวนการดำเนินงาน ประกอบด้วย 1) กำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และจัดทำแผนส่งเสริมการอ่าน(ของชุมชน) 2) ค้นหาสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชน3) พัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน4) พัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน5) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชน และ 6) นิเทศ ติดตาม ประเมินผล การใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแนวคิดของ Likert's [4] scale5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุดซึ่ง มีค่าคะแนนและความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ มาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ น้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/มีสภาพที่พึงประสงค์ น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการส่งเสริมกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะคำถามปลายเปิด

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลรวมกลุ่มตัวอย่างโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ข้อมูลผลการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่นไปใช้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ในการหาค่าร้อยละความก้าวหน้าสถิติการอ่านเฉลี่ยก่อนใช้กลยุทธ์-หลังใช้กลยุทธ์

ผลการวิจัย

1. สภาพปัญหาของการส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐานของสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 1 สภาพปัญหาของการส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐานของสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการส่งเสริมการส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน	สภาพปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และจัดทำแผนส่งเสริมการอ่านของชุมชน	3.17	.35	ปานกลาง
2. ด้านการจัดหาสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชน	3.54	.28	มาก
3. ด้านการพัฒนาวัตกรรมการชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.17	.35	ปานกลาง
4. ด้านการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.03	.17	ปานกลาง
5. ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชน	3.01	.17	ปานกลาง
6. ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	3.02	.17	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.16	.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัญหาของการส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐานของสถานศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่นในภาพรวมของปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาจากแผนภูมิแท่งที่แนบมาไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการจัดหาสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$, S.D. = 0.28) ด้านการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และจัดทำแผนส่งเสริมการอ่านของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.35) ด้านการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 0.17) ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 0.17) และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$, S.D. = 0.17)

2. การพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่นผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
1	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร	4.64	.48	มากที่สุด	4.78	.41	มากที่สุด
2	การกำหนดทิศทางองค์กร	4.55	.50	มากที่สุด	4.66	.47	มากที่สุด
3	การกำหนดกลยุทธ์	4.60	.49	มากที่สุด	4.75	.43	มากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่นผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ	
4	การนำกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ						
	กลยุทธ์ขอนแก่นนครแห่งการอ่าน เพิ่มพูนความรู้สู่ยุคดิจิทัล	4.58	.49	มากที่สุด	4.60	.49	มากที่สุด
	กลยุทธ์ ระดมสรรพกำลังทุกภาคส่วนร่วม ขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน	4.68	.47	มากที่สุด	4.73	.44	มากที่สุด
	กลยุทธ์ สร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อที่เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่าน	4.72	.441	มากที่สุด	4.85	.36	มากที่สุด
	กลยุทธ์ พัฒนาระบบบริหารจัดการกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ	4.69	.46	มากที่สุด	4.71	.46	มากที่สุด
	กลยุทธ์ พัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อสร้าง ขอนแก่นเมืองแห่งการอ่าน	4.66	.47	มากที่สุด	4.82	.38	มากที่สุด
	กลยุทธ์ พัฒนากลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยให้ มีนิสัยรักการอ่านด้วยนวัตกรรมชุมชน ส่งเสริมการอ่านการนำกลยุทธ์สู่การ ปฏิบัติ	4.54	.50	มากที่สุด	4.65	.48	มากที่สุด
	กลยุทธ์ พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลสู่ นวัตกรรมชุมชนส่งเสริมการอ่าน	4.63	.48	มากที่สุด	4.72	.45	มากที่สุด
5	การควบคุมและประเมินกลยุทธ์	4.67	.50	มากที่สุด	4.78	.44	มากที่สุด
	เฉลี่ย	4.62	.48	มากที่สุด	4.73	.44	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้
นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่นเฉลี่ยมีความ
เหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.62) ผลการประเมินความเป็นไปได้ของกลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการ
อ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่นมีความ
เป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.73)

3. ผลการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น

จากแบบบันทึกรายงานสถิติการอ่านของบุคลากร นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป เฉลี่ยก่อนใช้กลยุทธ์-
หลังใช้กลยุทธ์พบว่ามีผลการร้อยละ 30 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับดีเยี่ยม

1. กลยุทธ์ขอนแก่นนครแห่งการอ่าน เพิ่มพูนความรู้สู่ยุคดิจิทัล ใช้การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ จากร้อยละที่เพิ่มขึ้นของประชากรจังหวัดขอนแก่น ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20
2. กลยุทธ์ระดมสรรพกำลังทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ใช้การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ จากร้อยละที่เพิ่มขึ้นของหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่มีส่วนร่วมในการส่งเสริมหรือสนับสนุนการดำเนินงานขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในจังหวัดขอนแก่น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30
3. กลยุทธ์สร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อที่เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่าน ใช้การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ จากร้อยละความพึงพอใจในระดับดีมากขึ้นไป ของผู้รับบริการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่มีต่อคุณภาพของบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อในการส่งเสริมการอ่าน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
4. กลยุทธ์พัฒนาระบบบริหารจัดการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ ใช้การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ จาก
 - 1) ร้อยละของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ในสังกัด มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาตามศึกษาอัยาศัย มาตรฐานที่ 3 คุณภาพการบริหารจัดการของสถานศึกษาในระดับดีขึ้นไป
 - 2) ร้อยละของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ในสังกัด มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาตามศึกษาอัยาศัย มาตรฐานที่ 2 คุณภาพการศึกษาศึกษาตามอัยาศัยในระดับดีขึ้นไป
 - 3) ร้อยละของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ในสังกัด มีผลการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา มาตรฐานการศึกษาตามศึกษาอัยาศัย มาตรฐานที่ 3 คุณภาพของผู้รับบริการการศึกษาตามอัยาศัยในระดับดีขึ้นไป
5. กลยุทธ์ที่พัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อสร้างขอนแก่นเมืองแห่งการอ่าน ใช้การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์ จาก
 - 1) ร้อยละของ กศน ตำบลไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่ได้สร้างหรือพัฒนานวัตกรรมชุมชน เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ในการขับเคลื่อนขอนแก่นเมืองแห่งการอ่าน
 - 2) ร้อยละความพึงพอใจในระดับดีมากขึ้นไป ของผู้รับบริการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่ได้นำนวัตกรรมชุมชนมาใช้ในการจัดกิจกรรม
6. กลยุทธ์พัฒนากลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยให้มีนิสัยรักการอ่านด้วยนวัตกรรมชุมชนส่งเสริม การอ่าน ใช้การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์
 - 1) ร้อยละของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ในสังกัด ที่สามารถจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านครบทุกช่วงวัยเพื่อการขับเคลื่อนขอนแก่นเมืองแห่งการอ่าน โดยใช้นวัตกรรมชุมชนที่สร้างหรือพัฒนาขึ้น
 - 2) ร้อยละความพึงพอใจในระดับดีมากขึ้นไป ของผู้รับบริการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่มีต่อกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ที่มีความหลากหลายตรงความต้องการและความพึงพอใจต่อนวัตกรรมชุมชนที่ใช้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน
7. กลยุทธ์พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลสู่นวัตกรรมชุมชนส่งเสริมการอ่าน ใช้การเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามกลยุทธ์
 - 1) ร้อยละของสถานศึกษาไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ที่พัฒนานวัตกรรมชุมชนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเพื่อการขับเคลื่อนขอนแก่นเมืองแห่งการอ่าน
 - 2) ระดับความพึงพอใจในระดับดีมากขึ้นไป ของผู้รับบริการกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ได้นำเอาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการจัดกิจกรรม

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการส่งเสริมการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน คือ ด้านการจัดหาสื่อและพัฒนาแหล่งเรียนรู้เพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชน ด้านการพัฒนาวัตกรรมการชุมชนเพื่อนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการ ด้านการพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ด้านการนิเทศ ติดตามและประเมินผลการใช้นวัตกรรมชุมชนเพื่อจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน และด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของชุมชนซึ่งนำสภาพปัญหาที่ได้มาพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า มี 7 กลยุทธ์ดังนี้ 1) กลยุทธ์ขออนแก่นนครแห่งการอ่าน เพิ่มพูนความรู้สู่ยุคดิจิทัล 2) กลยุทธ์ระดมสรรพกำลังทุกภาคส่วนร่วมขับเคลื่อนกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 3) กลยุทธ์สร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อม และสื่อที่เอื้อต่อการส่งเสริมการอ่าน 4) กลยุทธ์พัฒนาระบบบริหารจัดการกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้มีคุณภาพ 5) กลยุทธ์ที่พัฒนานวัตกรรมชุมชนเพื่อสร้างขอนแก่นเมืองแห่งการอ่าน 6) กลยุทธ์พัฒนากลุ่มเป้าหมายทุกช่วงวัยที่มีนิสัยรักการอ่านด้วยนวัตกรรมชุมชนส่งเสริมการอ่าน 7) กลยุทธ์พัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลสู่นวัตกรรมชุมชนส่งเสริมการอ่าน ผลการพัฒนากลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น พบว่าหลังใช้ กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน อยู่ในระดับดีเยี่ยม และมีร้อยละที่เพิ่มขึ้นเท่ากับ 30.00 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Banyong Thabthong and Kanjana Boonsong [5] กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี ผลการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี 2) กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี และ 3) ผลการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรีโดยมีประชากร คือ ครูโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี จำนวน 5 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี จำนวน 227 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ คู่มือการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี แบบทดสอบการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน แบบสอบถามวัดความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน สำหรับครูและนักเรียน การประชุมสนทนากลุ่มระหว่างครูเครือข่ายวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย ค่าร้อยละ ความก้าวหน้า ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบที่ผลการวิจัยพบว่า 1) กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านของโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรี มีกลยุทธ์ 4 กลยุทธ์ประกอบด้วย กลยุทธ์เครือข่าย กลยุทธ์การมีส่วนร่วม กลยุทธ์การเสริมพลังอำนาจ และกลยุทธ์การบูรณาการใช้ในการขับเคลื่อนครูในการพัฒนาคุณภาพการอ่าน ได้แก่ การอ่านออกเสียง และการอ่านจับใจความ 2) กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียน ที่ครูเครือข่ายในโรงเรียนใช้ในการพัฒนาคุณภาพการอ่านของโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรีคือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ และ 3) ผลการพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนโรงเรียนอนุบาลเพชรบุรีพบว่า หลังการใช้ กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการอ่านของนักเรียนระดับชั้นภาษาไทย อยู่ในระดับดีเยี่ยม และมีร้อยละความก้าวหน้าเท่ากับ 33.91

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 คู่มือการพัฒนางานวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการอ่านของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดขอนแก่น สามารถนำมาประยุกต์ใช้ สำหรับเป็นแนวทางการทำวิจัยในชั้นเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ได้ โดยให้ผู้เชี่ยวชาญให้คำแนะนำก่อนนำไปใช้ก่อน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การศึกษาการใช้กลยุทธ์การขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน โดยใช้กลยุทธ์การจัดการ ความรู้ (Knowledge Management) ร่วมกับกลยุทธ์ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนา

คุณภาพการอ่านโดยใช้นวัตกรรมชุมชนเป็นฐาน สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด
ขอนแก่น ให้มีคุณภาพมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- [1] Institution of the Non-formal and Informal Education in the northeastern. (2020). *Supervision Summary Report in fiscal year 2020, northeastern*. Institution of the Non-formal and Informal Education in the northeastern, Office of the Permanent Secretary for Education.(In Thai)
- [2] Office of the Secretary General of Education Council, Ministry of Education. (2017). *The National Education Plan from 2017 to 2036*. Bangkok: Prikwarn Graphic co., ltd .(In Thai)
- [3] Krejcie, R.V., & D.W. Morgan. (1970). “Determining Sample Size for Research Activities”. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3) : 607 – 610.(In Thai)
- [4] Anderson, L.W. 1988. “Likert Scales”, *Education Research Methodology and Measurement : An International Handbook*. Pp. 427-428. John, D. Keeves, eds, Victoria : Pergamon
- [5] Boonyong Thabthong and Kanjana Boonsong. (2560). *Strategy for Mobilizing Reading Quality Development of Students in Anuban Phetchaburi School*. Student Master of Education in Educational Administration, Phetchaburi Rajabhat University.(In Thai)

บทความนี้ถูกเพิกถอนจากจากรายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการ (Conference Proceedings) ในงานการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 15 มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จากการร้องขอของผู้ประพันธ์บทความ เนื่องจากบทความนี้ มีความบกพร่องในการเปิดเผยข้อมูลสำคัญผิดพลาดส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของบทความและมีการตีพิมพ์ซ้ำซ้อนของข้อมูล อีกทั้งยังไม่ได้ขออนุมัติจากคณะกรรมการจริยธรรมในมนุษย์หรือสัตว์